

PALIATIVNA OSKRBA BOLNIKOV Z AKUTNO MOŽGANSKO KAPJO; OCENA PROGNOZE IN PREDNOSTNO- OBČUTLJIVE ODLOČITVE

Marjan Zaletel

*Nevrološka klinika, UKC Ljubljana, Klinični oddelek za vaskularno
nevrologijo in intenzivno nevrološko terapijo*

Umrljivost pri možganski kapi je velika in predstavlja 30% bolnikov z akutno možgansko kapjo. Zato je potreba po paliativno oskrbi bolnikov in družin po možganski kapi ogromne. Vsak bolnik z možgansko kapjo, ki negativno vpliva na dnevno delovanje oziroma aktivnost ali ima predvidljivo zmanjšano preživetje ter kvaliteto življenja naj bi imel dostop do primarne paliativne oskrbe. Za uspešno primarno paliativno oskrbo morajo biti tako zdravstveni sistem kot skrbniki seznanjeni in odgovorni do naslednjih načel in prakse. Natančna ocena prognoze in sporočilna prognoza, ki vključuje bolnikovo izbiro, poglede zdravnika in klinično prakso, je osnova za oblikovanje visoko kvalitetne odločitve o nadaljnjem zdravljenju. Za ta namen je koristen kombiniran pristop za oblikovanje ocene prognoze. Zaradi različnosti izhodov po možganski kapi moramo pristop individualizirati. Značilnost oskrbe po možganski kapi so prednostno-občutljive odločitve, ki prednjačijo skozi celotni potek v akutnih in kroničnih fazah bolezni. Odvisne od vrednostnega sistema in prioriteta bolnika ter podatkov glede na dosegljive ugotovitve o koristih in tveganjih posameznih postopkov zdravljenja. Veliko od teh zdravljenj so zajeti v programih, ki olajšajo selektivno naročanje zdravljenja za ohranjenje življenja.